

A IZVADĪTĀ nedēļā, var sacīt, bija izšķirošā kartupeļu novākšanā un piegādē valstij pārtikai un rūpnieciskajai pārstrādei. Daudzas rajona saimniecības godam tikušas galā ar saviem uzdevumiem. Tajā skaitā arī kolhozs «Zelta vārpā».

— Te pateicība jāsaņem mūsu mehanizatoriem. Kartupeļu kopīgais tīrums saimniecībā aizņēma 120 hektārus, no tiem tikai astoņus novācām ar rokām — visu padarīja mehanizatori ar kombainiem. Strādāja trīs ekipāžas: Lāču ģimene — Natālija un Juris, piepalīdzot arī mazajiem dēļiem Edgaram un pat Kaspāram, kurš mācās vien otrajā klasē, kā arī Pētera Dabara un Pētera Jeduša, — stāsta kolhoza vadītājs Vladislavs Valters. Tad noliek sev priekšā uz galda elektrisko kalkulatoru un aprēķina:

— Ražība šogad kā nekad — turpat 220 centneri bumbuļu no hektāra. Sagādes uzdevumu, kas bija 1120 tonnas, esam krietni pārsnieguši — par 39 tonnām. Tajā skaitā pārtikas kartupeļu piegādājam 600 tonnas.

Priekšsēdētājs dzīvo līdzīgu savu mehanizatoru veikumam. Lieliski strādājuši Lāči, — novākuši 58 hektārus, ieguvuši 1382 tonnas bumbuļu. Vini ir pirmie gan saimniecībā, gan rajonā. Pārēlām ekipāžām veicies mazāk. Pētera Dabara laudis pievarējuši 30 hektārus, uz šķirošanas punktu aizsūtījuši 554 tonnas. Pētera Jeduša novākuši 22 hektārus un 420 tonnas.

Kolhoza audzē tradicionālās šķirnes — 'Olev', 'Laimdota' un

TV vimpelis atrod īpašnieku

citās, šogad parādījusies arī jauna — 'Kardināls'.

«Zelta vārpā» ievērojama daļa kartupeļu ir agrinie, tas dod iespēju agrāk sākt novākšanu. Šogad, piemēram, Natālija un Juris Lāči pirmās tonnas ievāca jau pirms 20. augusta. Ne mazsvarīga loma bija pareizi izvēlētai un labi sastrādātai augsnei, kārtīgi veiktai stādīšanai un lauku sagatavošanai mehanizētai novākšanai, lai iespējami efektīvāk varētu izmantot tehniku. Kolhoza labākie mehanizatori pierāda, ka tupenis mājās no lauka dabūjams nevis tupus un rūpus, bet ar izveicību un prasmi iekot strādāt tehnikai. Pilnīga darbu mehanizācija — lūk, kur ir gan labu ražu, gan laikā paveikta darba, gan zudumu izskaušanas atslēga.

Juris Lācis mūsu rajonā, un ne tikai, ir plaši pazīstams bum-

buļu mehanizētās novākšanas entuziasts. Kad citiem kombaini nīkojas un neiet, viņam ripo, droši un noteikti griežas separatora lielais riņķis, ļautri mēdams bumbuļus, slīd gumijas transportieru lentes, birst zeme caur kratītāju režģiem.

— Šogad darbam ar kombainiem bija ideāli apstākļi. — bilda Juris Lācis, — atminos, tikai viena diena visā sezonas laikā bija lietaināka, kad nācās pastāvēt dikā.

Bet viņš ir strādājis arī tad, kad rasina lietutiņš. Uz vecā agregāta, ar kuru nobrauktas kādas četras sezonas, vēl tagad stāv paša taisīts koka karkass, uz kura «stutēja» brezenta vai polietilēna plēves jumtiņu, lai šķīrotāji strādātu sausumā. Viņš ieviesa vajrākus uzlabojumus, lai kombains strādātu drošāk, lai iespējami mazāks būtu bumbuļu nobīrums un to mazāk vajadzētu pacelt no zemes lauku otrreizējā pārlasīšanā, nostiprināja daudzus tā mezglus, padarīja drošākus ekspluatācijā. Šī bija otrā sezona, kopš strādā ar jaunu kombainu. Tas vēl nav īsti pierasts, vecais mehanizatoram šķiet labāks, brīvajā laikā to cenšas restaurēt, gatavo ieziešanai kopā ar jauno, kurš tikko atdzīts no lauka. Atvedis līdzī arī «trofejas». Tie ir kolēģu mehanizatoru atstātie metāllūžņi (kombains no zemes izcēlis pat lopu dzirdināšanas automātisko līniju kausiņus — kā tie gadījās kartupeļu laukā?), ir arī citas mantas. Jau kuro gadu viņš un citi saimniecības tehnikas vīri strādā sava kolhoza laukos, bet aizvien vēl no zemes izcel

Televīzijas tautsaimniecības nodaļas vadītāja Andra Austere intervē Natāliju un Juri Lāčus.
J. Silicka foto

(Sākums 1. lpp.)

sarūsējušas kara laikā trofejas — bumbu šķembas, smago ložmetēju patronu čaulītes... Zēnē vēl glabā rētas. Mierīgās jauncelsmes laudis, cilvēki, par kuriem sakām, ka viņu rokas smaržo pēc maizes, vēl joprojām saņem no savas kopjamās atgādinājumus par to briesmīgo jaunumu, kāds ir karš. Mēs to dienā ņēmām rokās šos sarūsējušos metāla gabalus un neviļus domājam vienu un to pašu — par neseno pretkara demonstrāciju Maskavā, par mūsu valsts milzīgajām pūlēm nosargāt mieru. Tā labā strādā arī šo māju laudis — Natālija un Juris Lāči, viņu puikas.

Todien viņu mājā bija ielauzies patikams nemiers. Abi norūpējušies gaidīja clemīņus — nupat kā no kolhoza kantora piezvanīts, ka kartupeļu novākšanas pēdējā nedēļā izvirzījušies par labākajiem visā republikā un nu šurp brauc TV vimpelis. Tāds notikums nav ikdienišķa parādība, pa Daugavas malu uz augšu līdz šim vimpelis bijis izvirzījies vien līdz kolhozam «Lāčplēsis».

Visvairāk norūpējušies namamāte. Un kā lai ne! Turpat mēnesi pa istam nav bijis laika aptecēt mājas soli, ar gaismīgu bija prom darbā un ar tumšu pārradās. Labi, ka Edgars tagad var sapost uz skolu jaunāko brālī. Abi viņi Gaiņu astoņgadīgajā skolā mācās pārgarinātās dienas grupā.

Jā, ko gan teiks televīzijas laudis? Cita lieta, ja viņi ierastos uz lauka, darba laikā. Bet nu viss padarīts un jāsaģaida uz mājas sliekšņa.

Pirmais uz ceļa parādās priekšsēdētāja «uaziks», tam seko arī TV zilais mikroautobuss — klāt ir.

Pirmā stādās priekšā televīzijas tautsaimniecības nodaļas vadītāja Andra Austere. Viņa — šī raidījuma redaktore, tāpat veidotāja. Nu, bet Visvaldi Pirkstu, Latvijas Zemkopības un lauksaimniecības ekonomikas zi-

nātniskās pētniecības institūta zinātnisko līdzstrādnieku, kartupeļu audzēšanas entuziastu, vienu no ievērojamākajiem mūsu republikā šīs kultūras zinātniekiem un propagandētājiem, pazīstam jau pa gabalu, viņa brašo augumu un omulīgo smaidu.

Kamēr Andra Austere ar operatoriem meklē interesantākās vietas filmēšanai, apcer iespējamus kadrus, variantus, «tausta» fonu, Visvaldis Pirksts pagūst pastāstīt par labākajiem kartupeļu audzētājiem, par kartupeļu sagatavošanu lopbarībai kolhozā «Sovetskaja Latvija» Rīgas rajonā, par jauno šķirpu

īpašībām, par realizācijas jaunlājumumu nokārtošanu (Kāpēc, piemēram, no Preiļu rajona kartupeļus jāšūta prom, ja pašiem uz vietas ir uzņēmums, kurš tos pārstrādā?)

Beidzot televīzijas laudis jau gatavi savam darbam. Viņu izrikošana Andra Austere stāsta:

— Pirms braukšanas izlasījām visu, gandrīz visu par kartupeļiem, ko no tiem cep un vāra — domājam savu sižetu veidot ap virtuvi, rādīt Natāliju kā saimnieci. Pa ceļam apdomājam, kā to realizēt. Bet atbraucām — un visi plāni vējā. Tik skaistu un modernu pirti, kā Lāču mā-

jās, vēl nav gadījies redzēt. Vai nebūs jauki: pabeiguši darbu, pārnākuši mājās un gatavojas noskalot kartupeļu lauku putekļus? Kas par to, ka nav sestdiena. Stiepiet tik šurp malku un sāciet kurināt. Bet mēs filmēsim.

Turpat pļaviņā tarkšķ kamera un griežas magnetofona kasetes, tiek filmēts un ierakstītas intervijas. Natālija un Juris atbild uz jautājumiem, kāds bijis darbs, kā mācās bērni, kā cēlušies savu slaveno pirti, kā Jurim klājas kā bērnu vecāku komitejas priekšsēdētājam. Runā kolhoza priekšsēdētājs Vladislavs Valters un partijas komitejas sekretārs Pēteris Stikāns, otrā ražošanas iecirkņa priekšnieks Valdis Leguša. Tie ir lietišķi stāstījumi par čuklās mehanizatoru ģimenes aizvadīto darba vasaru, par tās panākumiem. Tepat arī tiek sveikti abi mehanizatori. Operators Guntis Silis pavērš kameru uz skursteni, pa kuru kāpj viegla dūmu strūkļa...

Kombainieri saņem tālu vestos vimpelus, saņem ziedus no saimniecības vadītājiem un labus vēlējumus, mulsdami tādas uzmanības priekšā, solās nākamgad pacensties un ievākt visus divus tūkstošus tonnu kartupeļu. Viņus sveikt ieradusies arī partijas rajona komitejas pārstāve, propagandas un agitācijas nodaļas instruktore Tamāra Elste.

— Ļoti jauki, ka kartupeļu mehanizētās novākšanas labāko speciālistu priekšpostenis nu pārvirzījies tik tālu prom no Rīgas, — saka V. Pirksts, — līdz Preiļu rajonam. Labprāt ar vimpeli ieradīsimies arī nākamgad. Ja Juris sola, ka ievāks divus tūkstošus tonnu bumbuļu, tad tas atbildīs augstākās klases standartam. Tad būs vien jābrauc...

... Savus profesionālos svētkus — Lauksaimniecības darbinieku dienu — kolhoza «Zelta vārpa» mehanizatori Natālija un Juris Lāči sagaidījuši godam.

A. Rancāns